

СЕКЦІЯ 4

РОЗВИТОК ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН У СУСПІЛЬСТВІ В УМОВАХ ПРОЯВУ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ

Ірина АРТІМОНОВА,
кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи
та страхування,
Білоцерківський національний аграрний університет,
Тетяна КОРЧЕВНА,
здобувач вищої освіти ОС «магістр»,
Білоцерківський національний аграрний університет, Україна

ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ТА РИЗИКІВ

У сучасних умовах перманентних кризових явищ, високого рівня невизначеності та ризиків у вітчизняній банківській сфері, зростання конкуренції між різними кредитно-фінансовими установами за залучення (аккумуляцію) вільних фінансових ресурсів суб'єктів господарювання та населення особливого значення для комерційних банків набуває формування та реалізація оптимальної фінансової політики. Якість фінансової політики комерційних банків визначає ефективність діяльності банків, високі темпи їх розвитку, що відповідають зростанню суспільних поточних потреб, формуванню конкурентоспроможності та забезпеченні фінансової стійкості комерційних банків, а також успішне функціонування економіки в цілому, оскільки у процесі фінансової діяльності банк опосередковує рух грошових коштів між учасниками економічних відносин.

Фінансова політика комерційного банку є невід'ємною частиною загальної банківської політики. До складу банківської політики входять: фінансова, депозитна, кредитна, інвестиційна, цінова, дивідендна, інноваційна, маркетингова, кадрова та інші політики [1].

Вважаємо, що фінансова політика повинна задавати загальну концепцію комерційному банку у сфері формування і трансформації фінансових ресурсів

та базуватися на ефективному управлінні фінансовими ресурсами комерційного банку.

Основною метою фінансової політики сучасного комерційного банку є формування достатнього обсягу та оптимальної структури фінансових ресурсів з позицій забезпечення прибутковості та стабільності діяльності банку. Досягнення основної мети зумовлено комплексним вирішенням завдань комерційним банком (рис. 1).

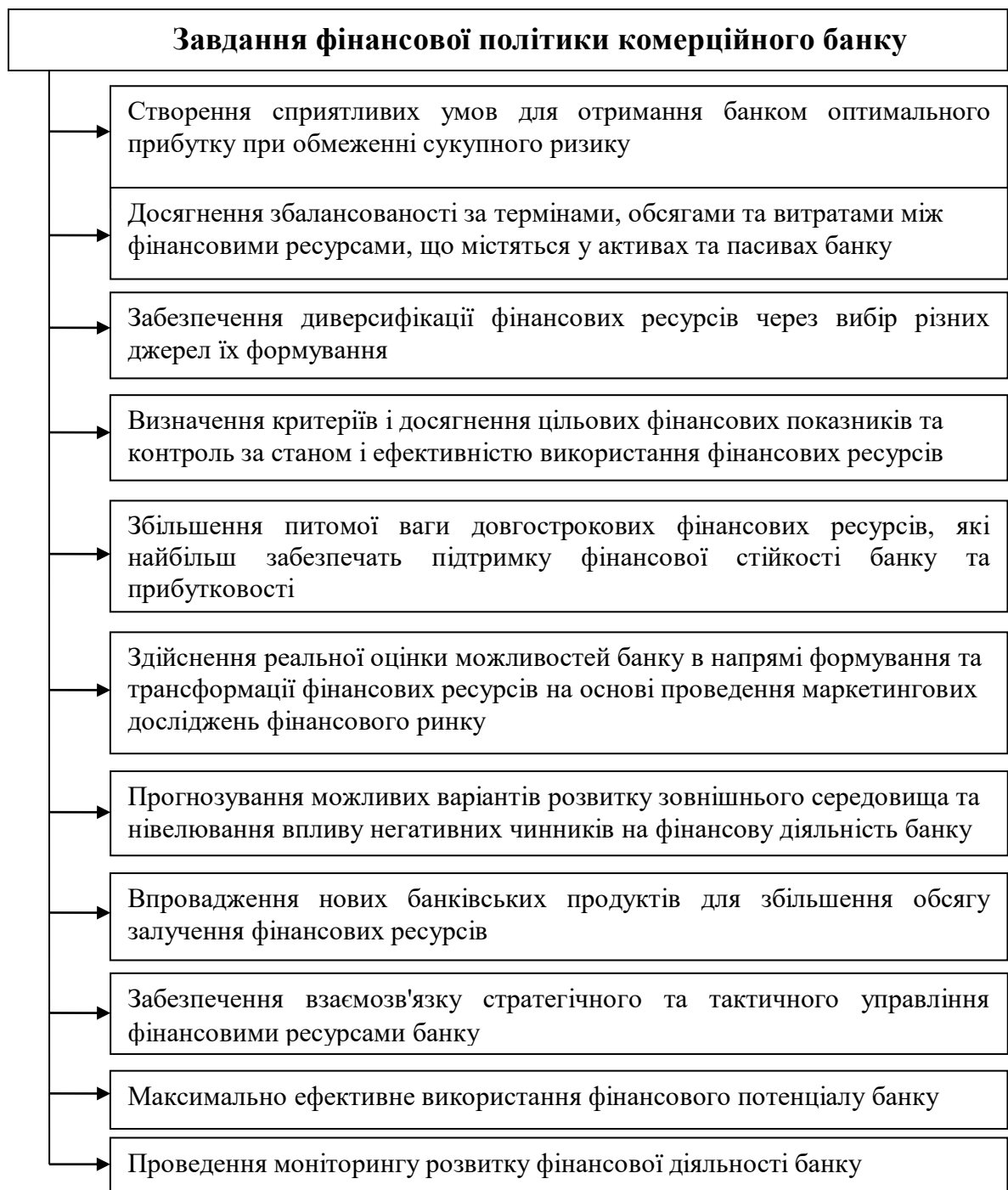

Рис. 1. Основні завдання фінансової політики комерційного банку

Джерело: сформовано авторами.

Фінансова політика постає як регулятор діяльності комерційного банку з формування та трансформації фінансових ресурсів, дозволяє її розвивати та удосконалювати, а також контролювати та координувати ці процеси. На рівні конкретного комерційного банку роль фінансової політики проявляється у забезпеченні рентабельності, платоспроможності, ліквідності, стійкості банку, а також здатності задовольнити поточні потреби контрагентів та клієнтів фінансових послуг [2].

Фінансова політика комерційного банку повинна ґрунтуватися на дослідженні досягнутого банком рівня розвитку фінансових відносин із клієнтами та контрагентами і спрямовуватися на їх удосконалення.

Необхідність розробки фінансової політики полягає насамперед у тому, що вона дає можливість управляти, регулювати, раціонально організовувати взаємовідносини між банком, клієнтами та контрагентами, що визначають процеси акумуляції та трансформації фінансових ресурсів банку. У процесі розробки фінансової політики комерційного банку необхідно враховувати рівень розвитку суспільства, банківської системи країни та конкретного комерційного банку [3].

Розглядаючи різні умови розвитку економіки країни (фінансова криза, посткризовий період, стабілізація), варто звернути увагу на те, що фінансовій політиці комерційного банку притаманні певні особливості. Так, в умовах фінансової кризи фінансова політика банку повинна орієнтуватися на забезпечення фінансової стійкості та мінімізації ризиків фінансової діяльності банку. Виступаючи опорою розвитку банку у посткризовий період, фінансова політика повинна спрямовуватися на збільшення обсягу ресурсної бази при мінімізації витрат із залучення ресурсів та підтримання нормативного рівня ліквідності. У період стабілізації економічної ситуації у країні фінансова політика банку покликана забезпечити підвищення якості фінансових ресурсів та прибутковості фінансової діяльності комерційного банку з урахуванням усіх видів ризиків.

Для використання у сучасних комерційних банках рекомендуємо алгоритм реалізації фінансової політики комерційного банку, який включає ряд послідовних взаємопов'язаних етапів (рис. 2).

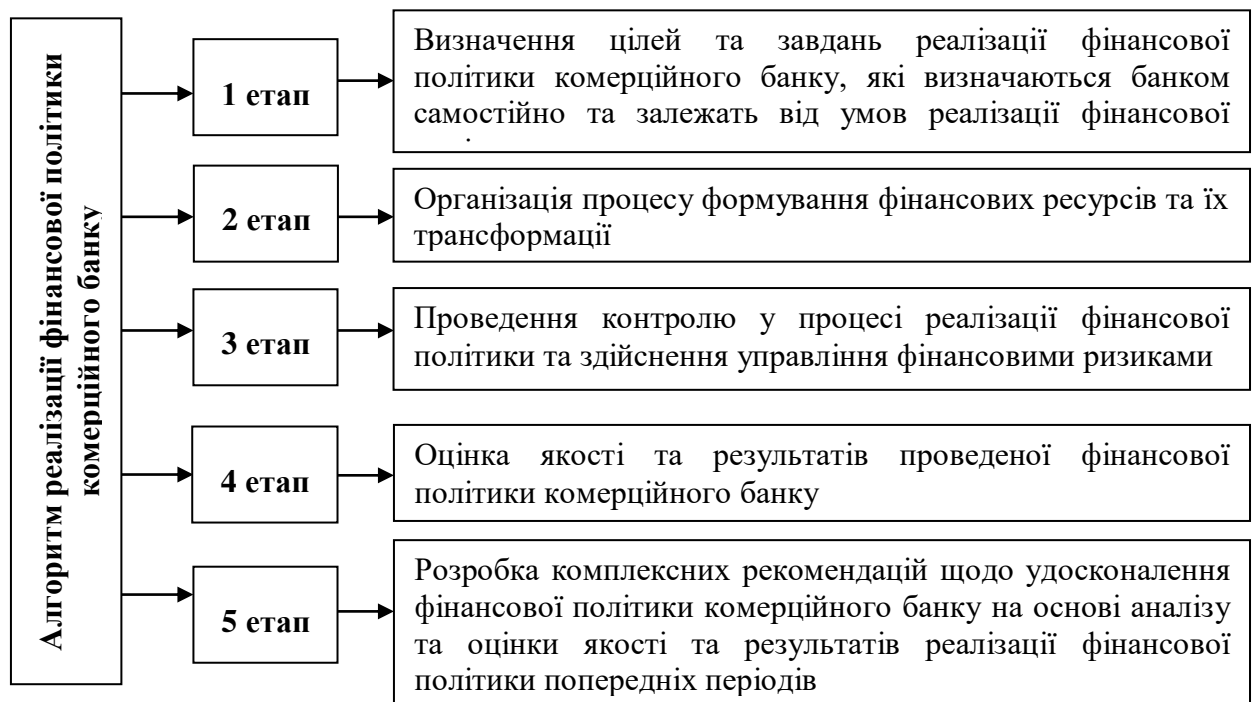

Рис. 2. Алгоритм реалізації фінансової політики комерційного банку
Джерело: сформовано авторами.

Запропонований алгоритм відображає послідовність організаційних процедур, спрямованих на реалізацію розробленої фінансової політики комерційного банку.

Підсумовуючи вищезазначене, приходимо до висновку, що нестабільність ресурсної бази, обмежений доступ до зовнішніх джерел фінансування, девальвація гривні, недостатній рівень капіталізації, погіршення фінансового стану позичальників зумовлюють необхідність постійного удосконалення банківської діяльності та пристосування до нових умов шляхом розроблення та реалізації гнучкої та виваженої фінансової політики, яка відповідатиме поточним потребам споживачів фінансових послуг (суб'єктів господарювання, населення) та контрагентів. Узгодженість усіх складових фінансової політики сприятиме позитивним результатам діяльності комерційного банку загалом.

Список використаних джерел

1. Коваль С. Особливості фінансової політики банківських установ в контексті сучасних реалій. Вісник ТНЕУ. 2015. № 4. С. 65–73.

2. Рисін В. В., Біда А. П. Фінансова стійкість банку: чинники та особливості забезпечення. Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». 2021. № 3. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/3_2021/3.pdf

3. Черничко С. Ф., Черничко С. С., Пелехач І. І. Банківський сектор економіки України: огляд основних тенденцій і перспектив розвитку. Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія Економіка. 2017. Вип. 2 (8). С. 182–189.

Світлана БУРДЕНЮК,

кандидат економічних наук,

викладач економічних дисциплін,

ВСП «Кам'янець - Подільський

фаховий коледж харчової промисловості НУХТ»,

Україна

СИСТЕМА ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

Пенсійне забезпечення є важливою складовою соціального захисту і має на меті задоволення потреб вразливої категорії населення, які в силу різних обставин не можуть себе забезпечити і перебувають на матеріальному забезпеченні держави. Для непрацездатних пенсіонерів пенсія фактично є основним джерелом існування, а отже вона має бути не такою, щоб вижити, а такою, щоб прожити гідне життя.

Пенсійна система країни має бути адаптованою до різних глобальних викликів. Соціальні, політичні, економічні, демографічні фактори зумовлюють необхідність реформування системи пенсійного забезпечення України. Кожен громадянин розуміє, що реформування пенсійного забезпечення є ключовим, нагальним питанням, яке має вирішити влада. Незадовільний стан пенсійної